

Trvalý pobyt!
Další dlouhodobě
neřešený problém?

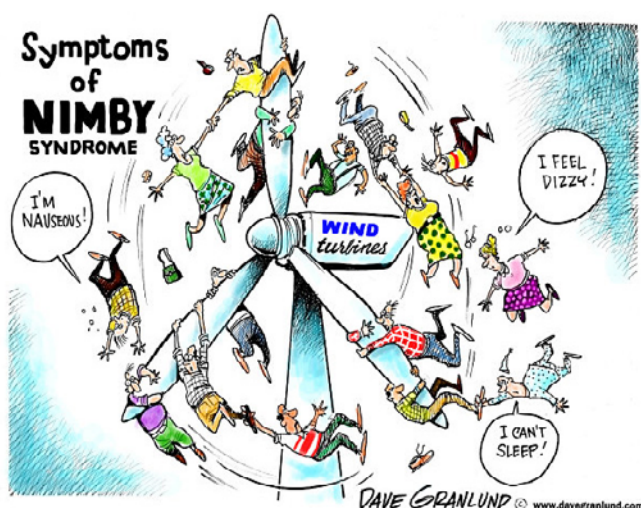
Vesnice roku už podruhé nebude.
Na Vysočině ji nahradí soutěž
Rok života v obcích!

Humor i v těžkých časech?
Tradice online?

Obce jsou ostrůvky stability. Koronaviru i „srážkám s blbcem“ navzdory!

Vážené a milé kolegyně, milí kolegové,

řádku let jsem se pohyboval na půdě našeho sdružení v roli, která byla nám starostům nablízku, avšak zároveň na hony vzdálená. Z pozice tajemníka a později ředitele mi bylo ctí hasit problémy samospráv, které pravidelně vyskakují z nedokonalé legislativy psané od stolu, z nepříznivého stavu financování samospráv i z nesmyslně nastavených dotačních pravidel i vlivem řehtajícího úředního šimla. Nezřídka jsem si kládl otázku, proč o těchto super žhavých tématech nechtějí starostové častěji diskutovat, proč z těch tisíců našich členů nechodí stovky podrobných písemných připomínek k projednávaným tématům? Šedivá je teorie – zelený strom života! Tak pravil klasik Goethe a měl pravdu. Už více než dva roky coby starosta poznávám, že kromě pomalého a náročného boje na frontách hájení zájmů venkova v daleké Praze, se odehrávají stovky a tisíce dalších soubojů, které musíme odehrát mimo září reflektorů, takříkajíc na domácí půdě.

Ne na mém dvorečku!

Lakonicky a stručně bychom mohli pro tyto situace použít termín „srážka s blbcem“. Jak mě však nedávno poučil kolega zastupitel působící v akademické sféře, vysilující střety rozhodující často o budoucnosti projektů, kterým věnujeme moře drahocenné energie, se moderně označují jako „NIMBY efekt“. Zkratka NIMBY znamená anglicky Not In My Back Yard – Ne na mém dvorečku!

Známe to asi každý – když v družném hovoru s občany všichni přikývají, jak je potřebné rozšířit parkoviště anebo vytvořit nové dětské hřiště. Jakmile však padnou první tisíce až desetitisíce korun na studii, s níž se obratem „po špičkách“ vydáváme k dotčeným sousedům, narážíme na rozličné situace. „Parkoviště před bytovkou nechci, nebudu přece dýchat prachové částice vzniklé při startování aut. A co pak to škrabání námrazy z čelního skla? To už se v životě nevyspím!“ A co dětské hřiště? „Starosta zbláznil jste se? Děcka jsou čím dál zlobivější. Přes den křičí a v noci tam určitě budou posedávat nevychovaní výrostci.“ Tak, a starosta porad si sám.

SMSČR: Sehraná parta, která mnohdy uhasí oheň, jenž nepřeroste v požár

Tyhle situace známe všichni. Stres a animozitu občanů zvyšuje i tíže dnešní doby. Covid od rána do večera, z médií i z reálných životních strastí, které nás tu zblízka, jindy zpovzdálí provázejí, dobré pohodě nepřidává. Přesto prosím nezapomínejme na mravenčí, zdánlivě drobnou, avšak zcela zásadní práci týmu SMS ČR.

Tato sehraná parta nám mnohdy uhasí oheň, který nepřeroste v požár. Připomínkami k legislativě, ale také dobrými osobními kontakty dochází totiž k tomu, že postavení samospráv se v zásadě nezhoršuje. Obce jsou díky práci našeho sdružení i díky nasazení jednotlivých starostů stále vnímány jako ostrůvky stability. Koronaviru i srážkám s blbcem navzdory.

Tak prosím vydržme. Vydržme plnit úkoly, kterým věříme. A věřte, že není tak zle, jak se může zdát, že je.

Jedním ze znaků onoho NIMBY efektu totiž je, že odpůrci čehokoliv bývají sice hluční, ale není jich nutně většina.

Pevné nervy i zdraví přeje

Tomáš Chmela,
starosta Slavičína,
místopředseda SMS ČR
Zlínského kraje

Obce by se měly držet jednoduchého pravidla: Když si nejsem jistý nebo nevím, zeptám se, vzkazuje bývalá ředitelka ODK Marie Kostruhová

Úředníků na ministerstvu, jejichž odchod samosprávy upřímně „opláčou“, určitě není až tak mnoho. O těch, kterým se to stane, by se dalo s jistotou tvrdit, že svou práci vykonávali dobře. S takovým pocitem může nyní začít nový život i Marie Kostruhová, která v lednu skončila po dlouhých 20 letech na Ministerstvu vnitra (MV) v pozici ředitelky odboru veřejné správy, dozoru a kontroly (ODK). Nyní se vrátila do Brna. Právě tam jí totiž nabídl nový předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Petr Mlsna místo ředitelky své kanceláře. Jak se na svou novou roli těší?

V lednu jste se rozhodla ukončit své dlouholeté působení v pozici ředitelky odboru veřejné správy, dozoru a kontroly MV. Po 20 letech?

Ano, nastoupila jsem na Ministerstvo vnitra v roce 2001, takže 1. února bych dovršila právě 20 let. Ředitelkou odboru veřejné správy dozoru a kontroly jsem pak byla jmenovaná v roce 2003, kdy byly po zrušení okresních úřadů některé kompetence převedeny mimo jiné i na MV. A tak došlo ke vzniku odboru veřejné správy dozoru a kontroly, který začal vykonávat řadu nových činností.

Co bylo od počátku v této práci stěžejní?

Stěžejní bylo navázat kontakt s obcemi, které se ocitly v naprosto nové situaci. Bylo potřeba velkého úsilí k nalezení srozumitelné organizační struktury pro obce v oblasti nejen metodické pomoci, ale i pomoci provázet obce důsledky legislativního procesu řady důležitých zákonů pro jejich základní činnost. Zásadní pozornost jsme věnovali zákonu o obcích.

Takže se stěhujete do Brna. Těšíte se na novou práci, na nový život v novém městě? Jak vaše rozhodnutí přijala rodina?

Asi je méně známo, že v Brně již přes 30 let žiji a že i většina mé rodiny je s Brnem spjata. Do Prahy jsem tedy 20 let v pravidelném rytmu dojížděla. V pondělí brzy ráno či nedělní večer do Prahy a v pátek zpět do Brna. Takže rodina mé rozhodnutí přijmout nové působení na novém místě v Brně přivítala.

Už jste se měla možnost rozkoukat ve své nové pracovní pozici na ÚHOS? Co vás nyní čeká?

Na ÚHOS působím od poloviny ledna, tedy zatím krátce. ÚHOS je služebním úřadem, a to znamená, že se řídí mimo jiné služebním zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě. Aktuálně v souladu se služebním zákonem probíhá po dvou letech služební hodnocení všech zaměstnanců, které je třeba zkoordinovat, dále je třeba

řešit koronavirovou situaci, zajistit výkon práce zaměstnanců mimo pracoviště zaměstnavatele, věnovat se vzdělávání zaměstnanců a dalšímu organizačnímu zajištění chodu úřadu.

Vraťme se ještě k rekapitulaci vaší bývalé práce. V čem ODK obcím pomáhá?

ODK je pro obce centrem komunikace a metodické pomoci, a to především pro základní oblast jejich činnosti, kam patří svolávání zastupitelstev, konání rad obcí, činnost výborů a komisí, nakládání s majetkem. Velmi důležitou oblastí je vydávání právních předpisů obcemi, což jsou nejčastěji obecně závazné vyhlášky.

Obzvlášť nyní, v době koronaviru, která trvá již rok, kdy se opatření vlády a Ministerstva zdravotnictví často rychle mění podle vývoje situace, je role ODK nezastupitelná. Obce se mohou, především prostřednictvím webových stránek MV, rychle dozvědět aktuální informace týkající se svolávání zastupitelstva, najdou zde rovněž řadu odpovědí na dotazy související právě se současnou situací.

Jakých bolítek by mohly být obce ušetřeny, kdyby...?

Obce by se velmi často vyvarovaly potíží, kdyby se před rozhodnutím v orgánech obce seznámily s legislativní úpravou, která je rozvedena a vysvětlena v řadě metodických materiálů, jež byly zpracovány právě pro obce jako doporučení postupu pro rychlou orientaci v zákonech. Neopomíjenou možností je také operativní možnost telefonní i e-mailové komunikace.

Využívají obce těchto možností?

Ano, velmi. Například v roce 2020 došlo na více než 20 000 kontaktů k posouzení obecně závazných vyhlášek. A přestože loňský rok ovlivnila pandemie, uskutečnilo se více jak 320 osobních konzultací. Bylo jich sice méně než v předchozích letech, avšak o to více konzultací se odehrálo formou telefonních rozhovorů či e-mailů.

Proto je velmi žádoucí, aby se tato možnost komunikace pro obce i nadále zachovala.

Na jaká nejčastější pochybení odbor při kontrolách u obcí naráží?

K nejzávažnějším porušením zákona o obcích, které zjišťujeme při kontrolách samostatné působnosti na obcích, patří:

- nezveřejnění informace o konání zastupitelstva obce,
- neveřejnost zasedání zastupitelstva obce,
- vady zveřejňování záměru nakládat s nemovitým majetkem obce,
- nerespektování zákonem stanovených náležitostí zápisu ze zasedání zastupitelstva obce,
- porušení povinnosti zaslat OZV Ministerstvu vnitra.

Co byste tedy obcím doporučila?

Aby se vyhnuly zbytečným následkům porušování zákona, měly by se především držet pravidla – když si nejsem jistý nebo nevím, zeptám se. Kontakty jsou zveřejněné a dostupné na webových stránkách MV.

A teď trochu „z jiného soudku“.

Jste zastánkyní názoru o slučování obcí?

Zastávám názor, že nejde o slučování obcí jako takové, ale o správu a řízení většího celku, tedy o možnost, kdy např. více obcí spravuje jedno zastupitelstvo. V řadě studií se můžeme seznámit s tím, že obce jednak stárnou, jednak se časem snižuje počet jejich obyvatel a vzniknou velké aglomerace především v okolí velkých měst. Jedná se o demografický vývoj, který asi nejde zásadně ovlivnit. Proto je třeba diskutovat o tom, jak v budoucnu efektivně zajistit v území dostupné služby i zachovat rozvoj území. Zatím to však není prioritní problém k řešení.

Měly by mít DSO právní subjektivitu?

Odpověď souvisí s předchozí odpovědí. Již nyní se obce spojují v dobrovolné svazky, aby mohly vzájemně koordinovat, spolupracovat a finančně se postarat o některé činnosti v oblasti samostatné působnosti. Protože větší celek může lépe zajistit rozvoj území a služby potřebné

pro dané území. Diskutuje se i o možnosti vzniku center společných služeb, která by mohla obstarat i výkon přenesené působnosti.

Ukazuje se, že DSO jsou velmi flexibilní při zajišťování různých služeb pro občany, a proto otázka, zda mít či nemít právní subjektivitu, směřuje spíše k volnějšímu uspořádání DSO, které by umožnilo rozšiřovat či zužovat DSO dle potřeb na daném území bez právní subjektivity, která by vytvářela zbytečnou administrativní zátěž.

Vraťme se na závěr opět k vaší osobě. V oznámení o ukončení svého působení ve funkci ředitelky odboru jste mimo jiné

uvedla, že si vážíte korektní komunikace, která patřila a stále patří k dobrým vztahům, na nichž je třeba i dále stavět. I pro tento váš osobní přístup budete na ministerstvu chybět také Sdružení místních samospráv ČR. Budou i vám chybět jednání s představiteli samospráv?

Ve veřejné správě pracuje spousta kvalitních lidí a měla jsem tu čest a možnost spolupracovat s řadou z nich. Všechny zkušenosti, které jsem získala ve své práci při komunikaci se zastupci obcí při řešení řady jejich problémů či zodpovídání dotazů, byly pro mě vždy zajíma-

né a inspirující pro další činnost. Těchto zkušeností budu i nadále využívat. Dovoluji si všem, s nimiž jsem měla možnost spolupracovat, vyslovit uznání, obdiv a poděkování za výbornou spolupráci. A přeji všem, aby ve zdraví zvládli i stávající koronavirovou situaci.

**Děkuji za rozhovor. Na závěr mi dovolu-
jete jménem SMS ČR poděkovat za skvělá
jednání a dosavadní spolupráci.
Přejeme vám hodně štěstí ve vašem
novém počínání.**

Rozhovor vedla Marie Šuláková

Vesnice roku kvůli covidu už podruhé nebude. Na Vysočině ji nahradí soutěž Rok života v obcích!

Soutěž Vesnice roku se kvůli covidu už podruhé neuskuteční. I v těchto těžkých časech ale obce realizují řadu činností na podporu kvality života místních obyvatel. V reakci na to podepsali předseda Sdružení místních samospráv Stanislav Polčák a předsedkyně Spolku pro obnovu venkova Veronika Vrecionová s Krajem Vysočina smlouvu o pořádání nové společné soutěže pro obce do 1500 obyvatel. Nazvali ji Rok života v obcích Kraje Vysočina. Jedním z iniciátorů nápadu byl i krajský předseda SMS ČR Václav Venhauer.

Soutěž ocenění obce za boj s covidem

Podle organizátorů má soutěž pomoci zviditelnit činnost těch nejmenších obcí v kraji při řešení mimořádných situací spojených s dopadem pandemie covid-19 do jejich běžného života. „Chceme tak vyzdvihnout vzájemnou spolupráci a soudržnost obyvatel obce, spolků, dobrovolníků, místních podnikatelů a vedení obce při pomoci svým obyvatelům, a to i přes nedostatek informací a ochranných pomůcek, nutnost rychle reagovat a improvizovat v rizikových podmínkách,“ vzkazují pořadatelé s tím, že vítězné příspěvky mohou být příkladem dalším obcím při snaze zajistit dostupnost služeb a kvalitu života svých obyvatel v nelehké době, na kterou nikdo nebyl připraven.

Posílejte videa nebo prezentace

Soutěžit mohou obce z Kraje Vysočina, které mají do 1500 obyvatel. Povinnou formou soutěžního příspěvku je videomedailonek nebo prezentace fotografií (s komentářem) v maximální délce 10 minut a popis dobré praxe spojené s řešením dopadu pandemie covid-19 do běžného života obce v době od března 2020 do března 2021.

Soutěžní příspěvek lze přihlásit vyplněním formuláře na [www stránce https://extranet.krvysocina.cz/formulare/zivotvobci/](https://extranet.krvysocina.cz/formulare/zivotvobci/). Porota bude hodnotit množství realizovaných aktivit, inovativnost přístupu, počet zapojených obyvatel, stejně tak i počet zapojených spolků v obci, přenositelnost dobré praxe.

Hlásit se můžete do půlnoci 16. dubna

Soutěž Rok života v obcích Kraje Vysočina byla vyhlášena 1. března, obce se do ní mohou hlásit nejpozději do půlnoci 16. dubna. K oznámení výsledků a slavnostnímu předání cen dojde 26. května. Vítězné obce budou odměněny věcnými a finančními dary:

- Cena veřejnosti – 1. místo – 50 000 Kč, 2. místo – 40 000 Kč, 3. místo – 30 000 Kč
- Cena odborné komise – 1. místo – 50 000 Kč, 2. místo – 40 000 Kč, 3. místo – 30 000 Kč.

**Marcela Syrová,
manažerka SMS ČR
v Kraji Vysočina**

Univerzita starosty 2021: Vyzkoušejte si v dubnu online výuku!

Každému z nás se občas něco nedaří. A když vše nejde přesně tak, jak jsme si představovali, rádi se myšlenkami vracíme do školních let. Do doby, kdy všechno bylo jednodušší. Přesně takovou příležitost vám můžeme poskytnout. Bohužel, do školních lavic se v blízké době nepodíváte ani vy, ani studenti. Můžete se ale vžít do pozice dnešních studentů a vyzkoušet si online výuku na vlastní kůži!

Co bude na rozvrhu?

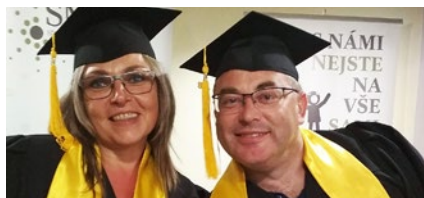
Tímto vás v dubnu zveme na letošní Univerzitu starosty, která proběhne kompletně online, a vy se jí můžete účastnit z pohodlí vašeho domova. Na rozvrhu máme například – nakládání s pozemky, přípravu obecního rozpočtu, uzavírání smluv, metodiku tvorby veřejných prostranství, obec online.

Celkem 21 vyučovacích hodin

K úspěšnému vystudování letošní univerzity je potřeba absolvovat 21 hodin výuky rozdělených do šesti bloků, a to v termínech **13., 15., 20., 22., 27. a 29. dubna**.

Věříme a doufáme, že zapisování absence a případné komisionální zkoušky nebudou potřeba. Budete rozděleni na dvě skupiny, přičemž výuka první skupiny bude probíhat vždy od 8.30 do 12 hodin, výuka druhé skupiny začne v 16 a skončí o 19.30 hodin.

Pro nejpilnější a nejzvědavější studenty bude k dispozici i e-learning, na kterém se dozví

více o obecních zpravodajích, cestovním ruchu v malých obcích nebo třeba o tom, jak strategicky plánovat rozvoj obce a využívat na něj dotace.

Rezervujte si tedy termín v diáři a nezapomenejte přihlašování, které začíná 17. března přes Portál zastupitele. Kvido Kratochvíl

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Univerzita starosty je realizována v rámci projektu „Vzdělávání zástupců a zaměstnanců obcí I. typu 2018 – 21“ (reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/00 10271), který je spolufinancován z EU.

Prodejny a obchody aneb nejen chlebem živ je člověk

Prodejny a obchody s potravinami a základním zbožím jsou dnes jedním z mála míst, kam je lidem umožněno chodit, kde se odehrává sociální kontakt, kde mohou ti osamělejší prohodit pár slov, když už opomeneme fakt, že jsou pro obyvatele obcí místem pro zajištění základních potřeb. Lidé z venkova ale obvykle nepostrádají jen základní potraviny, ale často i vřelé slovo prodavačky.

Nejednu prodejnu, resp. její provoz v malých obcích či místních částech, dotuje obec, aby nezankla. Proto samosprávy vítají každou další možnost podpory ať už vzniku, ale hlavně provozu obchodů na venkově.

Jaké jsou možnosti v jednotlivých krajích?

Kromě dotačních titulů uvedených v tabulce by obce uvítaly podporu také formou dotačního titulu z MPO.

Dotační titul nyní uvízl na mrtvém bodě

„Dotační titul Obchůdek 2020 se v minulém roce přes všechny snahy a po několika diskuzních panelech a jednáních na ministerstvu nepodařilo uvést do života,“ konstatoval předseda Pracovní skupiny pro služby na venkově Tomáš Dubský, který se za SMS ČR jednání účastní. „Ministerští úředníci, kteří se dotačním titulem podporují prodejny na venkově zabývali, musí aktuálně řešit covidovou problematiku. Dotační titul tak uvízl na

mrtvém bodě. Jakmile se situace stabilizuje, bude projekt Obchůdek 2020 zase pokračovat,“ dodal Tomáš Dubský.

Kromě podpory kamenných obchodů podporuje pět krajů také pojiždné prodejny. Jsou jimi Plzeňský, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Jihomoravský kraj.

Luděk Beneš a Adéla Palíšková,
legislativní analytici SMS ČR

Kraj	Kraj poskytoval v roce 2020 dotace obcím na provoz prodejen	Kraj poskytuje v roce 2021 dotace obcím na provoz prodejen	Podporované obce	Konečný termín příjmu žádostí	Výše dotace v Kč		Maximální výše dotace v %	Kraj poskytuje v r. 2021 dotace na vybudování, rekonstrukci prodejny či její vybavení
					min.	max.		
Středočeský	NE	NE	x	x	x	x	x	ANO
Jihočeský	ANO	Podpora venkovských prodejen v Jihočeském kraji	obce do 600 obyvatel a místní části obcí do 5000 obyvatel, které mají do 600 obyvatel	1/22/2021	30 000	300 000	70 %	ANO
Plzeňský	ANO	ZACHOVÁNÍ PRODEJEN V MALÝCH OBCÍCH PLZEŇSKÉHO KRAJE	obce do 500 obyvatel a obce od 501 do 1000 na místní části, které mají do 250 obyvatel	3/24/2021	5 000	100 000	90 %	ANO
Karlovarský	ANO	PROGRAM OBNOVY VENKOVA, Podprogram 2 – Venkovské prodejny	obce do 1000 obyvatel	3/17/2021	25 000	100 000	obce do 500 obyvatel maximálně 70 %, obce nad 500 obyvatel maximálně 50 %	ANO
Ústecký	NE	NE	x	x	x	x	x	NE
Liberecký	NE	NE	x	x	x	x	x	ANO
Královéhradecký	ANO	Podpora provozu prodejen na venkově	obce do 1000 obyvatel a obce nad 1 001 obyvatel na místní části, které mají do 1 000 obyvatel	1/20/2021	20 000	50 000	50 %	ANO
Pardubický	ANO	Program obnovy venkova – Prodejny	obec do 700 obyvatel a nejvýše jednou prodejnu; z toho obce o počtu 501 – 700 obyvatel mohou žádat pouze při průměrném obrátu prodejny nižším než 4 000 000 Kč; o obec nad 4 000 obyvatel mají speciální podmínky pro místní části a pojiždné prodejny.	1/31/2021	není v zásadách stanovená	100 000	50 %	ANO
Olomoucký	ANO	Program obnovy venkova – Podpora venkovských prodejen	obce do 500 obyvatel a obec od 501 do 1 000 obyvatel pro místní část	2/8/2021	20 000	100 000	50 %	ANO
Moravskoslezský	NE	NE	x	x	x	x	x	NE
Jihomoravský	ANO	Dotační program Podpora provozu venkovských prodejen v Jihomoravském kraji	obce do 750 obyvatel	3/1/2021	25 000	70 000	50 %	ANO
Zlínský	NE	NE	x	x	x	x	x	NE
Kraj Vysočina	ANO	NE	obce do 5 000 obyvatel na místní části do 400 obyvatel		20 000	50 000	70 %	ANO

Platnost údajů o dotačních titulech je nutno ověřit. Informace jsou platné v době vzniku článku.

SMS ČR pomáhá obcím snižovat náklady na energie!

Sdružení místních samospráv ČR letos připravuje pro své členy další kolo **nákupu energií na energetické burze**. Týkat se bude obcí, které nemají v letech 2022 a 2023 zajištěnou dodávku elektřiny a plynu. Pro členy SMS ČR je to příležitost, jak dodávky energií nakoupit v souladu se zákonem (ZZVZ) efektivně a přitom jednoduše, bezpečně a bez administrativní zátěže. Tu za SMS ČR a její členy každoročně přebírá makléřská společnost FIN-servis, a.s., která je licencovaným dohodcem Českomoravské komoditní burzy Kladno.

Zájem o společné nákupy rok od roku roste

„Energie nakupujeme centralizovaně už od roku 2013. Vnímáme to jako servis pro naši členskou základnu,“ uvedla starostka Hořiněvsi a členka rady SMS ČR Jana Kuthanová a připomněla, že při prvním kole nákupu SMS ČR sdružilo poptávku 16 obcí a jejich příspěvkových organizací v objemu 3 tisíce megawatt hodin elektřiny a plynu a pomohlo jim snížit náklady o 340 tisíc korun. „Za dalších sedm let nákupů se zájem členů znásobil hned několikrát. Loni už se podařilo soustředit a společně nakoupit 18 tisíc megawatt hodin energií,“ dodala.

Na prvním místě je cena

Rostoucí zájem souvisí zejména s cenou, která je vzhledem k většímu poptávanému objemu a vysoké konkurenci dodavatelů na burze nižší než u jiných forem veřejné zakázky. Obce rovněž oceňují **přípravu nákupu**, kterou plně přebírá makléřská společnost. Nákup nevyžaduje zadávací dokumentaci ani posuzování nabídek; také smluvní dokumentaci vyřídí a všem účastníkům rozešle po uzavření obchodu dohody.

„SMS ČR zachytilo tento moderní trend nákupu v samém začátku. Na Českomoravské komoditní burze Kladno nakupují energie stovky měst a obcí, kra-

je i ministerstva. V současné době, kdy je na obecní rozpočty vyvíjen silný tlak, přijde dvojnásobně vhod co možná nejnižší cena energií, což burza díky silnému konkurenčnímu prostředí dokáže zajistit,“ doplnila Jana Kuthanová.

Příležitost i pro vlastníky lesů

Vedle své energetické burzy disponuje Českomoravská komoditní burza Kladno i dalšími trhy. Využít ji mohou vlastníci obecních lesů, kteří chtějí svoji těžbu transparentně zpeněžit. **Trh s dřívím** burza provozuje od roku 2005 a za 15 let se zde zobchodovalo cca 2,7 miliónu kubiků dříví. Loni se tento trh významně zmodernizoval, prezenční obchodování nahradil elektronický trh a prodej dříví se tak rovněž odehrává online vzdáleným přístupem.

A nakonec i pomoc s pohonnými hmotami

Třetím z burzovních trhů, který může pomoci ke snížení provozních výdajů, je elektronický **trh pohonných hmot**. Na něm si města a obce, zejména ale jejich městské firmy a příspěvkové organizace, mohou zajistit dodávku nafty a benzínu, včetně dopravy a stočení do vlastního úložiště.

Zájemci se mohou hlásit do konce května starostce Hořiněvsi Janě Kuthanové na e-mail ou@horineves.cz. red

SMS ČR pomáhá, radí, informuje

Trvalý pobyt! Další dlouhodobě neřešený problém?

Přestože se institut trvalého pobytu na první pohled jeví jako nepříliš problematická součást českého právního řádu, běžná evidenční položka, s trvalým pobytem nebo počtem občanů, kteří mají v obci trvalý pobyt, pracují i některé zvláštní právní předpisy, díky čemuž může docházet k nelogickým a nespravedlivým dopadům. Především finančním. Naposledy se tak stalo v případě uplatnění tzv. „recyklační slevy“, kdy svozové společnosti pracují pouze s počtem trvale hlášených osob, do kterého se nezapočítávají chataři a chalupáři, nicméně odpad je svážen z obce i od nich.

Co je vlastně místo trvalého pobytu?

Česká právní úprava institutu místa trvalého pobytu je postavena na formálním pojetí, kdy se podle § 10 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel místem trvalého pobytu rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel. Zákon pouze deklarativně bez dalších právních důsledků uvádí, že občan si adresu trvalého pobytu zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Fakt, že má daný člověk místo trvalého pobytu v obci, tedy v praxi vůbec nemusí znamenat, že má k této obci jakýkoliv vztah.

Trvalý pobyt máme jen jeden

Každý občan může mít pouze jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci. Ve zvláštních případech stanovených zákonem může být místem trvalého pobytu také sídlo tzv. ohlašovny nebo zvláštní matriky

– v takových případech bývá mnohdy absence vztahu dané osoby k obci zcela zřejmá.

Trvalý pobyt nedává přihlášenému žádná práva k objektu

Důležitou skutečností je, že podle § 10 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývají žádná práva k objektu trvalého bydliště ani k jeho vlastníkovi. Trvalý pobyt tedy nezakládá právo v daném objektu bydlet ani ho jakkoliv užívat.

A co místo bydliště?

Jinou kategorií než místo trvalého pobytu je místo bydliště. Tento termín zavádí § 80 nového občanského zákoníku, který stanoví, že *člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale*. Nemá-li člověk bydliště, považuje se za něj místo, kde žije. Na bydliště je podle § 471 nového občanského zákoníku například navázána místní příslušnost pro výkon agendy veřejného opatrovnictví.

Trocha historie – domovské právo – nechceme se k němu vrátit?

V 19. století, kdy byly Čechy a Morava součástí Rakouska-Uherska, fungovalo v tomto státním útvaru tzv. *domovské právo*. Šlo o právní poměr mezi fyzickou osobou a obcí, jehož obsahem byl nárok na nerušený pobyt v obci (osoba tedy nemohla být ze své domovské obce vyhoštěna) a na sociální zabezpečení v podobě tehdejšího chudinského zaopatření. Ani domovské právo však nebylo podmíněno reálným fyzickým pobytem v obci, zároveň však platilo, že každý občan

Každý občan musel mít domovské právo k právě jedné obci

Institut domovského práva převzala do svého právního řádu také v r. 1918 nově vzniklá Československá republika. Domovské právo mohli nabývat pouze státní občané. Ani domovské právo však nebylo podmíněno reálným fyzickým pobytem v obci, zároveň však platilo, že každý občan musel mít domovské právo k právě jedné obci.

Spory o domovské právo řešily okresní úřady

Standardně člověk nabýval domovské právo narozením, ženy mohly nabýt domovské právo také sňatkem. Dalším možností byla naturalizace, např. při usazení se v místě jako řádném bydlíšti nebo nastoupením veřejné funkce v obci. Obec mohla také kohokoli sama výslovně přijmout do domovského práva. Spory o domovské právo řešily okresní úřady.

I vzhledem k nároku na chudinské zaopatření od obce v případě sociálních problémů bylo domovské právo zejména ve venkovských oblastech chápáno jako poměrně silné nejen právně-formální, ale především materiální pouto občana k obci.

Domovské právo se zrušilo po „Vítězném únoru“

Domovské právo bylo zrušeno až po tzv. *Vítězném únoru* zákonem č. 174/1948 Sb., o zrušení domovského práva, publikovaným dne 30. června 1948. V nově nastoleném režimu došlo obecně k zániku autonomie obcí, jejichž funkce plně převzal stát a jemu podřízené správní orgány – místní národní výbory.

Problémy s místem trvalého pobytu

Jak už bylo uvedeno, místo trvalého pobytu určité osoby může být pouze formální a v takovém případě neznamená žádný vztah osoby k obci, kde se místo trvalého pobytu nachází. Potíže mohou nastat ve chvíli, kdy jiné zákony takový vztah předpokládají a s místem trvalého pobytu podle tohoto předpokladu pracují.

Jedním z takových zákonů je samotný zákon o obcích, který v § 16 stanoví, že občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Na základě zákona o obcích mají občané obce vedle jiných práv politického charakteru také právo volit a být voleni do zastupitelstva obce, o kterém bude ještě řeč.

Kritérium trvalého pobytu vs. RUD

Nejznámějším příkladem problematických důsledků využití kritéria trvalého pobytu je zákon o rozpočtovém určení daní. Počet obyvatel obce je zde naprosto dominantním faktorem pro výpočet podílu obce na sdílených daních. Údaj sice vychází z bilance obyvatel Českého statistického úřadu odvozené od posledního sčítání lidu, které pracuje s kategorií „místa obvyklého pobytu“, tj. místa, *kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku, bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod., a kde je členem konkrétní domácnosti*.

Mezi sčítáními jsou však počty obyvatel upravovány o počty narozených a zemřelých osob dle hlášení matričních úřadů a také o počty přistěhovaných a vystěhovaných osob dle údajů z Ministerstva vnitra ČR, které pracují s údajem trvalého pobytu. Náklady na budování a údržbu veřejné infrastruktury apod. však

obcím logicky způsobují i reálné bydlící osoby nepřihlášené k trvalému pobytu.

Trvalý pobyt a nový zákon o odpadech. A co chataři a chalupáři?

Dalším velmi aktuálním případem je nový zákon o odpadech. Ten pracuje s počtem občanů přihlášených k trvalému pobytu v obci ve své příloze č. 12, která stanoví limit pro uplatnění slevy na poplatku za uložení poplatku na skládku, a to v množství odpadu na obyvatele. Zákon tak vůbec nezohledňuje fakt, že v obci mohou produkovat (a v praxi často produkuje) zcela legálně komunální odpad i osoby, které zde trvalý pobyt nemají. Zejména u obcí s vysokým počtem rekreačních objektů v katastru může mít tato legislativní nedokonalost výrazné finanční důsledky.

Odpad produkují i lidé nepřihlášení k trvalému pobytu

Podobně nedokonalá je úprava místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, který platí každá fyzická osoba přihlášená v obci nebo vlastník nemovitě věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, v níž není přihlášená žádná fyzická osoba a která se přitom nachází na území obce.

Právní úprava nepočítá s tím, že v nemovitě věci může mít faktické bydlíště po celý rok hned několik lidí a produkovat zde komunální odpad, ačkoliv zde není ani jeden z nich přihlášen. I v takovém případě pak platí vlastník za nemovitost poplatek ve výši za jednu fyzickou osobu. **Tento problém však může obec vyřešit zavedením konkurenčního poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci, jehož základem je reálné množství odloženého odpadu nebo kapacita odkládacích nádob.**

Problém při volbách do zastupitelstva – účelové přihlašování

Další problematické aspekty může přinést formální charakter místa trvalého pobytu ve vol-

bách do zastupitelstev obcí. V nedávné historii se zejména v menších obcích, kde i menší množství voličských hlasů může výrazně ovlivnit výsledek voleb, objevilo hned několik případů podezření na účelové přihlašování většího množství osob k trvalému pobytu v obci těsně před volbami do obecních zastupitelstev. Tyto osoby většinou neměly k obci naprosto žádný vztah, zato však měly blízko k některému z kandidátů či volební straně.

Ústavní soud ČR ve svých rozhodnutích několikrát konstatoval, že účelové přihlášení lidí nejsou z materiálního hlediska občany obce a jejich chování je protiprávním zneužitím volebního práva. V nálezu Pl. ÚS 6/11, který byl vydán už v květnu 2011 a týkal se podezření na účelové přihlašování osob v členské obci SMS ČR Karlova Studánka před volbami v roce 2010, dokonce apeloval na zákonodárce, aby uvážil, zda podmínky aktivního volebního práva do zastupitelstev obcí neupřesnit, resp. nezměnit tak, aby bylo znemožněno nebo alespoň podstatně znesnadněno zneužití stávajícího benevolentně nastaveného kritéria trvalého pobytu. Zákonodárce však ani během deseti let tento apel nevyslyšel a problém nijak nevyřešil.

SMS ČR zabojuje o potřebné změny!

Legislativní tým SMS ČR si uvědomuje, že výše uvedený výčet není zdaleka kompletní a menších či větších problémů spojených s formálním charakterem kritéria místa trvalého pobytu vzniká více. Při jednáních s příslušnými orgány státní správy či zákonodárci se budeme snažit o potřebné změny, aktuálně např. o vyřešení chyb v zákoně o odpadech.

V případě jakýchkoliv dotazů týkajících se nejen problematiky trvalého pobytu se neváhejte obrátit na naši právní poradnu, která funguje na e-mailové adrese poradna@smscr.cz!

Dominik Hrubý
Autor je legislativní analytik SMS ČR

Jsme SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vyřazováním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Školám poskytujeme službu pověřence, vydáváme newslettery Škola v právu a Samospráva v právu, měsíčník DPO-PRO, zajišťujeme bezplatnou právní poradnu. Na tomto místě najdete aktuální informace o naší činnosti. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy!

Veřejné zakázky malého rozsahu: Píšeme zadávací podmínky

Dnes se podíváme na zadávací podmínky veřejných zakázek malého rozsahu. Co mají obsahovat? Jaká pravidla se na jejich tvorbu vztahují a co musí zadavatel při jejich nastavování dodržet? Pojďme si toto téma přiblížit. Vyhnout se budoucím komplikacím nebude složité.

Připomeňme si...

Na úvod si připomeňme, že veřejné zakázky malého rozsahu (VZMR) jsou takové zakázky, jejichž předpokládaná hodnota se u dodávek a služeb pohybuje do dvou milionů korun bez DPH, u stavebních prací do šesti milionů korun bez DPH.

Zásady, jak zadávat veřejné zakázky, najdete v § 6

Zcela základní pro správné zadání VZMR je § 6 ZZVZ, který určuje zásady zadávání veřejných zakázek. Ustanovení hovoří o dodržení zásad zadavatelem, a to transparentnosti a přiměřenosti, rovném zacházení a zákazu diskriminace, kterým jsme se věnovali v [červencovém vydání SMSky](#).

Více možností zadání

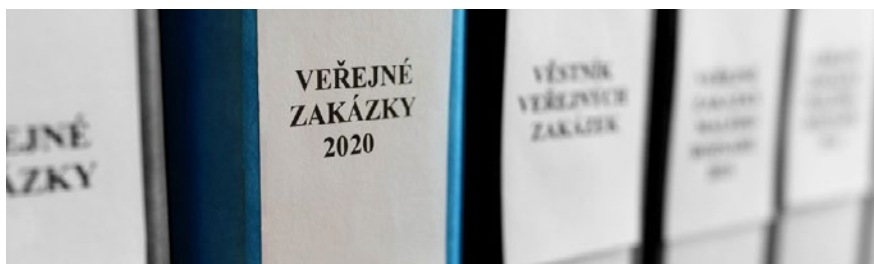
Zadavatel může k zadání veřejné zakázky malého rozsahu využít více možností. Zakázku lze zadat přímo, na základě marketingového průzkumu, anebo prostřednictvím otevřené či uzavřené výzvy. V případě **uzavřené výzvy** zadavatel osloví uzavřený okruh možných dodavatelů. Postupuje-li **otevřenou výzvou**, zadavatel oznámí a uveřejní svůj záměr uzavřít smlouvu neomezenému okruhu možných dodavatelů, např. prostřednictvím svého profilu zadavatele.

Transparentnost, efektivní postup, hospodárnost

Postup zadavatel volí přiměřený k předpokládané hodnotě zakázky tak, aby nejlépe naplnil zásadu transparentnosti, efektivnosti postupu a hospodárnosti. Samotný výběr postupu může být ovlivněn i požadavky poskytovatele dotace nebo interní směrnici zadavatele.

Co musí dokumentace obsahovat?

Ať už zadavatel zvolí cestu uzavřené či otevřené výzvy, měla by zadávací dokumentace obsahovat:

- **Identifikaci zadavatele a název zakázky.** To znamená celý název zadavatele, adresu sídla, IČ a oprávněnou osobu.
- **Specifikovaný předmět veřejné zakázky, potřebu či službu zadavatele, která má být naplněna.** Z popisu musí být zcela jednoznačně určitelné, jaké dodávky, služby či stavební práce se budou poptávat.
- **Přesné místo a termín plnění.** Neopomeneme, že termín je vždy potřeba stanovit již v zadávací dokumentaci, a to zpravidla pomocí pevného data.
- **Způsob zpracování nabídkové ceny a způsob výběru nejvhodnější nabídky.** Dodavatel musí být předem obeznámen, na základě jakých kritérií bude hodnocen, resp. jakou váhu budou tato kritéria mít.
- **Zdůvodnění dle odst. 4 ust. § 6 ZZVZ.** Na tuto novou povinnost jsme se zaměřili v [únorovém čísle](#) našeho zpravodaje.
- **Požadavky na kvalifikaci dodavatele.** U dodavatele budeme posuzovat splnění základní způsobilosti, profesní způsobilosti a technické kvalifikace. Kritéria zadavatele mohou být různá a různě přísná. Konkrétní požadavky musí vždy vyplývat z charakteru dané zakázky, její hodnoty, potřeby předchozí zkušenosti zhotovitele či jeho odbornosti. Zadavatel musí tato kritéria nastavit transparentně a přesně uvést, jaké podmínky je dodavatel povinen splnit.
- **Možnost a termín prohlídky místa plnění.** V případě, že místo plnění není veřejně dostupné, zadavatel může v konkrétním termínu umožnit prohlídku místa plnění.
- **Formu podání nabídek.** U VZMR jsou možné obě varianty příjmu nabídek, a to forma listinná i forma elektronická. Pokud zada-

vatel zvolí elektronickou formu komunikace, je nezbytné si dopředu ověřit, že to konkrétní elektronický nástroj umožňuje.

- **Lhůtu pro podání nabídek.** Zadavatel je povinen jasně stanovit, do jakého termínu (datum a hodina) je možné nabídky podávat. Doporučujeme, aby lhůta byla alespoň 7 kalendářních dní.
- Mezi doporučení zcela jistě patří mít **vlastní závazný návrh smlouvy o dílo**, čímž si zadavatel zajistí to, že podané nabídky budou srovnatelné a jednotliví účastníci si některé podmínky neupraví dle vlastních preferencí.
- **Další specifické požadavky zadavatele.** Může se jednat o správné a dostatečné pojištění dodavatele, harmonogram provádění prací a další specifické požadavky.
- **Náležitosti dle pravidel poskytovatele dotace.** U krajských dotací se často setkáváme s prodlouženou lhůtou pro podání nabídek, v případě evropských dotací se může jednat o specifikaci obchodních podmínek. Splnění těchto podmínek poskytovatelé kontrolují a nedodržení sankcionují, proto se vždy ujistěte, že jste pravidla dodrželi.

Vzory najdete na webu SMS-sluzeb

Abychom vám ulehčili práci s veřejným zadáváním, připravili jsme veškerou vzorovou dokumentaci potřebnou pro zadání VZMR, která je dostupná na webu www.sms-sluzby.cz v sekci [dokumenty](#).

Jan Mudra,
administrátor veřejných zakázek

Pro informace o našich službách v oblasti veřejného zadávání nás kontaktujte na e-mailu: eliska.klouckova@sms-sluzby.cz

Souhlas se zpracováním osobních údajů má svá pravidla a meze

S rozvojem moderních technologií využívají obce a města čím dál častěji nabídek společností, které poskytují „obecní rozhlas do mobilu“ (přesněji uživatelské rozhraní pro komunikaci s občany; např. Urbido, Mobilní rozhlas, Infokanál). Zajištění služby je obvykle snadné. Stačí získat licenci a podepsat smlouvu s dodavatelem, a ten již vše nutné zařídí, včetně případných dokumentů pro občany. Součástí ujednání bývá někdy jen obecné potvrzení, že vše je „v souladu s GDPR a osobní údaje uživatelů služby jsou zpracovávány podle všech pravidel pro ochranu osobních údajů“. Správnost zpracování osobních údajů je často navíc zajištěna podepsaným souhlasem od uživatelů – občanů obce, takže údajně nemůže být pochyb o tom, že vše je v pořádku.

SMS-sluzby s.r.o. ovšem doporučují: Nenechte se ukolébat obecnými frázemi a podrobně se ptejte dodavatele, který vůči obci vystupuje v roli zpracovatele, jak systém funguje, jaké osobní údaje zpracovává a proč. A vždy konzultujte s pověřencem každou novou službu, která pracuje s osobními údaji občanů. Skvělou myšlenku totiž bohužel nemusí vždy doprovázet také soulad s právními předpisy.

Souhlas se zpracováním osobních údajů, kde to není v souladu s předpisy?

Velkým nešvarem, který se i téměř tři roky po účinnosti Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (ON, GDPR) stále objevuje, je vyžadování souhlasu se zpracováním osobních údajů tam, kde to není v souladu s předpisy. Často dokonce i pro osobní údaje, které k dosažení účelu, jenž správce sleduje, vůbec nejsou potřebné. Správce (obec) se takovým souhlasem často kryje v domněnku, že pokud lidé souhlasí „se vším“, je všechno v pořádku. To však zásadně neplatí! Nadto bývá dokument připraven dodavatelem služby – poskytovatelem rozhraní pro komunikaci s občany, u kterého až naivně předpokládáme, že má vše v pořádku. Zapomínáme ale, že odpovědnost za zpracování osobních údajů a doložení všech nutných dokumentů má podle ON vždy správce, tedy my.

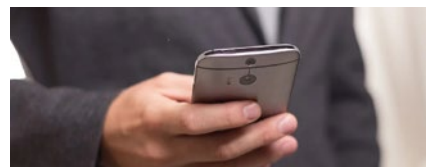
Souhlas není pouhá formalita

Typickou chybou je vyžadovat příliš široké souhlasy prakticky s jakýmkoliv zpracováním osobních údajů, včetně údajů o poloze a pohybu u služeb, jejichž podstata spočívá v zasílání informačních zpráv o dění v obci, aktualitách na webu, nebo dokonce jen v zasílání informací o probíhající mimořádné situaci v obci nebo jejím okolí.

Souhlas lze využít jen ve chvíli, kdy zpracování nelze opřít o jiný právní titul (důvod). V případě objednání nějaké služby, včetně zasílání aktualit ze strany obce, bývá právním titulem zpracování nejčastěji smlouva, a to i když občan za službu neplatí a není po něm vyžadován podpis smlouvy. Souhlas lze v takovém případě občanovi předložit jen pro zpracování osobních údajů nad rámec toho, co je nezbytné pro vlastní účel, a tedy pro plnění smlouvy. Navíc takový souhlas nesmí podmínovat využití základní služby.

Příklad s odběrem novinek...

Jako příklad lze uvést situaci, kdy se občané mohou přihlásit k odběru novinek z obce. Nadto si však mohou vybrat zprávy o nabídkách firem, které na území obce sídlí. Zatímco u novinek obce souhlas nemá co dělat, pro marketing by byl už nutný. Neudělení souhlasu ovšem nesmí znepřístupnit občanovi využití základní služby, tedy odběr novinek!

Je na občanovi, zda souhlas udělí

Základní premisou ON je předpoklad, že pouze subjekt údajů, tedy občan, rozhoduje o tom, jestli souhlas udělí, pro jaký účel, v jakém rozsahu a na jakou dobu. A i po jeho udělení má právo změnit své rozhodnutí a souhlas odvolat.

Subjekt údajů musí ze znění souhlasu pochopit, k čemu správce souhlas žádá. Za nedostatečné můžeme například považovat udělení souhlasu pro „zlepšování služeb“. Zároveň pro každý účel zpracování musí správce zajistit oddělený souhlas. Subjekt údajů musí mít na výběr ve vztahu ke každému z nich. Nakonec musí být součástí souhlasu také informace podle čl. 13 a 14 ON.

Důkazní břemeno leží na obci

Na závěr ještě upozornění: Důkazní břemeno leží na správci (obci), který bude v případě sporu dokazovat, že udělení souhlasu splnilo všechny stanovené podmínky. Případným sporům lze předejít i tím, že správce bude jakékoliv nové zpracování osobních údajů konzultovat s pověřencem.

Lenka Matějová,
koordinátorka služeb pověřenců pro ochranu osobních údajů SMS-sluzby s.r.o.

Autorská práva jednoduše: Představujeme vám licence

Projekt *Autorská práva jednoduše* představuje několik dalších samostatných licencí, které pro svou obec můžete objednat nad rámec balíčku na kulturní a společenské akce. Umožní vám to pokrýt jednoduše a rychle některé další hudební produkce bez zbytečné administrativy.

Licence na trhy – jedná se o licenci na trh farmářský, vánoční, velikonoční nebo podobný. Trh může být ozvučen centrálně jako celé tržiště

nebo mohou být individuálně ozvučené jednotlivé stánky. Licence nezahrnuje živou hudební produkci – koncert. Sazba je stanovena na celou dobu trvání trhu, nezáleží tedy na tom, zda se trh koná jeden nebo tři dny. Pokud by se v rámci trhů konal koncert, je nutné pořídit zvlášť licenci na akci s živou hudbou.

Licence na obchod/poštu – jde o roční licenci na rádio v obchodě či podobné provozovně služeb. Podmínkou této licence je, že provozovatelem je obec, její spolek, nebo obchodní společnost, která současně pro tento provoz čerpá od obce podporu.

Licence na poutě – jde o licenci na ozvučení poutě reprodukovanou hudbou, a to formou centrálního ozvučení nebo individuálního ozvučení jednotlivých atrakcí. Licence nezahrnuje živé hudební produkce – koncerty. Sazba je stanovena na celou dobu trvání poutě, nezáleží tedy na tom, zda se koná jeden nebo tři dny. Pokud by se v rámci poutě konal koncert, je nutné pořídit zvlášť licenci na akci s živou hudbou.

Jakub Iran, koordinátor projektu
Autorská práva jednoduše,
autorskaprava@sms-sluzby.cz

Jak zvládnout strategické plánování distančně?

V aktuální epidemiologicky složité době je téměř nemožné setkávat se osobně. To je v případě strategického plánování založeného na úzké osobní kooperaci zpracovatele s místními aktéry velký problém. Jak tedy nahradit osobní kontakt, a přesto udržet kvalitu zpracování na nejvyšší možné úrovni?

Úvodní diskuze pracovní skupiny online

S ustavenou pracovní skupinou zpravidla nejčastěji komunikuje zpracovatel strategického plánu. Zejména úvodní diskuzní setkání všech jejích členů je rozhodující pro identifikaci potenciálních rozvojových trajektorií, kterých se následně zpracovatel strategické-

ho plánu drží. Takovou diskusi je dnes možné uskutečnit hned na několika online platformách. Většinu nejznámějších platform je možné užívat bez registrace po kliknutí na speciální odkaz. Standardem těchto platform se postupně také stávají nástroje pro efektivní moderování diskuse, komplikace mohou naopak nastat při připojení většího počtu účastníků.

O jednotlivých tématech lze diskutovat i odděleně

Při vzniku početnějších pracovních skupin tak lze např. o jednotlivých tématech diskutovat odděleně, přičemž jejich propojení lze zajistit přes diskusi jednotlivých vedoucích členů. V případě dílčích diskusí lze doporučit využití také sdíleného pracovního prostoru, k němuž mohou být (v různých editačních režimech) připouštěni další účastníci bez početního omezení, což může ve výsledku vést až k jakési formě veřejného projednání. V takovém případě je důležité rozlišit formu editace obsahu, jíž má na starost člen pracovní skupiny (aktivní zásahy do textu), a zapojení veřejnosti (např. formou komentářů). Na celý proces vždy dohlíží zpracovatel, který zajišťuje transparentní vypořádávání jednotlivých připomínek a komunikuje se zástupci pracovní skupiny i široké veřejnosti písemně i telefonicky.

Důležitý je i aktuální pohled

Kvalitní zpracovatel by měl také znát reálný pohledový stav obce včetně územních souvislostí. Mapové servery sice již dnes nabízejí prohlídku obce, v mnoha případech jsou však data až několik let stará a mnoho koutů důležitých z pohledu rozvoje zůstává zapovězených. Stále však roste obliba outdoorových kamer, které nabídnou aktuální záběry nejen zpracovateli, ale mohou posloužit např. i k propagaci dané obce.

Marek Komárek,
koordinátor strategického plánování

Obec a web: Nejčastější prohřešky (ne)přístupného webu

Co s obrázky, videi a podobným netextovým obsahem?

Asi se všichni shodneme, že web bez obrázků, interaktivních prvků a videí si v dnešní době nelze ani představit. Jak však takové prvky obstojí z pohledu přístupnosti?

Výjimku mají jen dekorativní obrázky

Pro práci s asistivními technologiemi jsou velmi problematické ty části webu, které nejsou textového charakteru. Nazýváme je jako netextový obsah webové stránky. Řadíme sem obrázky, videa, animace, nebo třeba i různé grafické prvky webu jako lišty apod. Pravidlo přístupnosti říká, že **textovou alternativou by měl být opatřen každý netextový prvek na webu, jenž nese informační význam**. Výjimku tak mají pouze obrázky s výhradně dekorativní rolí. Jde například o barevné lišty, pozadí nebo různé oddělovače. Tyto prvky není třeba opatřovat textovou alternativou, jelikož nenesou významovou informaci.

Jak netextové prvky zpřístupnit?

Pojďme se však podívat na to, jak netextové prvky na webu zpřístupnit. Textovou alternativu lze vyřešit dvěma hlavními způsoby – buď přiřazením atributu <alt> danému netextovému prvku, nebo umístěním textu vedle netextového prvku. První řešení je ryze technické a je třeba ho konzultovat přímo s tvůrcem webu. Jde o to, že se danému netextovému obsahu přiřadí atribut <alt> ¹⁾. Atribut alternativní text se tak postará o to, že uživatel nepijde o významovou informaci, kterou obrázek obsahuje.

Druhým způsobem je pak umístění textu přímo vedle grafického prvku (jako je např. umístění textu „English“ vedle vlaječky, která odkazuje na danou jazykovou mutaci stránky).

Obrázky, které slouží jako odkaz, by měly mít textovou alternativu přiřazenou vždy. Textová alternativa by měla popisovat cíl, kam odkaz vede (tedy ne to, co je na obrázku). Typickými příklady mohou být vlaječky, jež odkazují na internetovou stránku v cizím jazyce.

Michal Hinda,
pověřenec pro ochranu osobních údajů
a koordinátor služby
Audit webových stránek

¹⁾ Atribut <alt> definuje tzv. alternativní text, tedy to, co se uživateli zobrazí, když si nemůže daný grafický prvek načíst.

Ministerstvo financí chystá výzvu na školy či byty

Dotační servis

Nové dotační výzvy zaměřené na obnovu, modernizaci či budování technické a občanské vybavenosti obcí a měst v celé ČR připravuje Ministerstvo financí. Prioritně se výzvy orientují na odstraňování havarijních stavů a podporu malým obcím do 500 obyvatel.

Ministerstvo chystá výzvy v rámci dotačního programu 298D23 – Podpora rozvoje a obnovy obecní infrastruktury a občanské vybavenosti. Těšit se lze například na podporu nájemního bydlení v působnosti obcí nebo na

opravy a modernizace budov MŠ a ZŠ včetně zázemí a příslušenství (např. družiny, jídelny, dílny, tělocvičny), a to formou přestavby, přístavby, nástavby, vestavby, případně výstavbou nových budov nahrazujících stávající prostory.

Program zahrnuje státní podporu obcím do 10 tisíc obyvatel, přičemž minimální výše spolufinancování účastníka je stanovena 30procentním podílem z celkových nákladů akce.

Do konce dubna můžete žádat o dotaci na revitalizaci brownfieldů

Máte na území své obce brownfield, který byste rádi revitalizovali? Do konce dubna můžete požádat o dotaci u Státního fondu podpory investic (SFPI). Ten výzvu k předkládání žádostí zveřejnil 1. února.

Až doposud program na revitalizaci brownfieldů vyhlášovalo Ministerstvo pro místní rozvoj. SFPI nabízí tuto podporu vůbec poprvé.

Cílem programu je finančně podpořit obce a kraje, aby mohly revitalizovat brownfieldy, které jsou nevyužívané a dlouhodobě chátrají, a to do podoby, jež umožní jejich nové a plnohodnotné využití převážně nepodnikatelského charakteru tak, aby sloužily široké veřejnos-

ti, tzn. například jako školy, knihovny, obecní domy apod.

Podpora je určena pro územní samosprávné celky (tj. obce, kraje, příp. městské části hlavního města Prahy a městské části statutárních měst), kdy žadatel musí být zároveň jediným vlastníkem nebo budoucím jediným vlastníkem území. Maximální výše podpory je stanovena na 50 mil. Kč, přičemž míra dotace

je odstupňována podle typu území do třech kategorií A (30 %), B (40 %) a C (50 %) – přesné vymezení naleznete na stránkách <https://sfpi.cz/brownfieldy/>.

Podpora se poskytuje formou dotace, úvěru nebo kombinací obojího. Žádosti je možné předkládat do konce dubna.

Martina Kurzová,
koordinátorka dotačního servisu

Střípky z dotační poradny aneb obce se ptají a my odpovídáme

Dotaz:

Rádi bychom v naší obci vystavěli domovní čistírny odpadních vod. Existují na tento záměr nějaké dotační zdroje?

Odpověď:

Financování výstavby domovních čistíren odpadních vod je možné z Národního programu Životní prostředí, výzvy č. 12/2019. Žádosti do této výzvy máte možnost předkládat nejpozději do letošního 30. června. Dotaci můžete získat na vybudování soustavy domovních čistíren odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel v lokalitách, kde napojení na společnou kanalizaci a čistírnu není technicky možné nebo by bylo finančně náročné. Dotace se vztahuje pouze na čistírny u budov využívaných k trvalému bydlení a u budov ve vlastnictví obce. Soustava musí zároveň odkanalizovat minimálně 30 procent z celkového počtu obyvatel v dané části obce či města. Maximální výše dotace je odstupňována podle kapacity od 100 tisíc do 240 tisíc Kč na jednu čistírnu. Dotace může pokrýt až 80 procent způsobilých výdajů na projekt.

Dotaz:

Rádi bychom v naší obci zasítovali nové stavební parcely pro výstavbu rodinných domů. Existují na tento záměr nějaké dotační zdroje?

Odpověď:

Tyto typy projektů podporuje program Technická infrastruktura, který má v gesci Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Cílem programu je rozšířit nabídku zainvestovaných pozemků pro následnou výstavbu bytových nebo rodinných domů. Program podporuje budování místních komunikací, vodovodních a kanalizačních sítí. Maximální výše dotace je 80 tisíc Kč na jeden obecní stavební pozemek, na kterém následně vzniknou rodinné nebo bytové domy. A pozor! Žádosti do této výzvy můžete předkládat už jen do 9. dubna.

Dotační specialisté
Luděk Beneš & Ondřej Štách,
dotace@smscr.cz

Soutěž OBEC 2030 o hybridní Octavii na rok zdarma a další hodnotné ceny!

Inovovali jste obec v oblastech smart technologií, udržitelné energetiky, čisté mobility, kvality ovzduší a prostředí, cirkulární ekonomiky či máte jiné inovativní řešení, které by stálo za řeč? Dejte nám o tom vědět. V naší soutěži OBEC 2030 máte šanci vyhrát hodnotné ceny. Hlásit se můžete do konce srpna.

Skvělé ceny díky partnerům projektu

Projekt OBEC 2030 přitahuje pozornost velkých hráčů na poli českého průmyslu, protože i pro ně je prostředí českých obcí příležitostí pro relevantní spolupráci. Že to s podporou programu myslí vážně, dokazují cenami, které do soutěže vložili. Škoda Auto vítězné obci na rok zapůjčí hybridní Octavii, a to včetně dobíječky, tzv. wallboxu. ČEZ ESCO dává službu energetického manažera v hodnotě 100 tisíc Kč. Znamená to, že s vámi bude spolupracovat odborník na optimalizaci energetického portfolia vaší obce. SMS Data věnují scanning a 3D modelaci obce zdarma. Můžete si vytvořit digitální model obce obsahující veškeré detaily, které si sami stanovíte. Záběry z pozemní kamery je navíc možné kombinovat i se záběry z dronu. INCIEN přispívá službou Optimalizace odpadového hospodaření. V rámci půlročního partnerství odborníci nej-

prve zanalyzují současný stav odpadového hospodářství ve vaší obci, poté navrhnou opatření, která systém zefektivní. Společnost SMS-slужby poskytuje cenu zpracování strategického plánu pro obec zdarma.

S přihláškou neváhejte

Na velikosti obce nezáleží, žádný registrační poplatek se neplatí a žádný nápad není špatný. Vyplnění přihlášky vám zabere pár minut, dalších pár minut bude potřeba k vyfotografování inovativního řešení. Těch pár minut ale stojí za to. Můžete vyhrát hodnotnou cenu. A i kdyby ne, dáte o sobě vědět a inspirujete ostatní. Více informací naleznete zde: obec2030.cz/soutez.

info@obec2030.cz
Michal Svoboda, marketingový manažer OBEC 2030
Jakub Iran, manažer projektu OBEC 2030

Milí čtenáři. V seriálu *Co nás pálí* postupně představují předsedové krajských Sdružení místních samospráv ČR témata, která momentálně řeší samosprávy v jejich regionech.

Liberecký kraj

Obce, které provozují lyžařské areály, nemají nárok na kompenzace!

S nadějí na úspěšný nový start provozu lyžařského areálu vyhlížel na počátku letošní zimy starosta Zlaté Olešnice a předseda Libereckého SMS ČR Jiří Černý. Areál v obci provozoval až dosud TJ Sokol. Od letošní zimy si jej ale vzala na svá bedra přímo obec. To aby zachovala 40letou tradici. Už jen samotné přípravy stály poměrně dost úsilí. Kvůli covidu došlo ale k uzavření areálu, což má na obec (i jí podobné) devastující dopad. Kompenzace pro obce provozující skiareály totiž ve státní pokladně nejsou. To by musely mít zřízené s.r.o.

O co jde?

Obce, které provozují lyžařské areály a nemají zřízené s.r.o., zatím nedosáhnou na kompenzace od státu. Je to diskriminační. I naše Zlaté Olešnice jednou z takových obcí je. Soukromí majitelé zimních středisek mohou požádat o vládní kompenzace z programu Covid Sport III. Na ty obecní se ovšem program nevztahuje.

Jaká je aktuální situace?

Po znemožnění areál zprovoznit a velké oblevě, která i nás na horách potkala, uklízíme areál, odstraňujeme ochranné prvky, demontujeme kotvy. Takže letošní sezona i když nezačala, tak už skončila.

Je nějaký rozdíl mezi provozovateli soukromíky a provozovateli obcemi?

Ten rozdíl nevidím. Náklady na provoz jsou stejné, všichni platí revize, školení, energie, pronájmy, zaměstnance atd. Kdo lyžařské areály provozuje, musí mít hospodářskou činnost a ta je také stejná pro samosprávu i soukromíka.

Co dál?

Tato sezona je nenávratně ztracená. Ale nevzdáváme se. Pomalu se zamýšlíme nad letním provozem, což je ale plán, který je zatím opravdu hodně v plenkách. Touto cestou bych chtěl poděkovat SMS ČR za snahu a vyjednávání o náhradách pro obce. Společně s předsedou sdružení Stanislavem Polčákem jsem vyzval dopisem ministra průmyslu a obchodu, aby nastavení programu Covid Sport III bylo upraveno a byly zavedeny kompenzace i pro obce provozující skiareály, a to ve stejné výši, jako je tomu v případě ostatních provozovatelů. Takovýto přístup je nerovný a zcela diskriminační. Pro některé regiony jsou totiž skiareály významným hospodářským i společenským činitelem a jejich uzavření má na tyto oblasti devastující dopad.

Jiří Černý
Předseda SMS ČR v Libereckém kraji
a starosta obce Zlatá Olešnice

Liberecký kraj vyhlásil dotační programy. Nezapomíná na obce ani na památky

Rada Libereckého kraje vyhlásila v únoru dotační programy pro letošní rok. Podpory se dočkají například hasiči nebo řemeslníci. Peníze přispějí také k vybudování nových cyklostezek i obnově venkova. Kraj nezapomíná ani na integraci menšin či rekonstrukci památek. V Dotačním fondu Libereckého kraje je částka 110,5 milionu korun.

Obce budou moci žádat například v Programu obnovy venkova, který svými podprogramy pomáhá s drobnými investicemi a zároveň se zajišťováním kvalitních veřejných služeb v malých obcích. Jiný významný finanční program je zaměřen na zadržování vody v krajině. Kraj tak už potřetí pomůže obcím, které nemohou najít podporu ve státním fondu životního prostředí nebo v evropských dotacích. Další objemově velký program se zaměřuje na dobrovolné hasiče v kraji, v Dotačním fondu jsou peníze také na vybudování nových cyklostezek či rekonstrukci památek.

Do poslední chvíle nevěděli, zda dotační programy vůbec vyhlásí

„Kvůli koronaviru jsme do poslední chvíle nevěděli, jakou podobu bude Dotační fond Libereckého kraje mít. Uvažovali jsme o dvou variantách. Bud' že ho výrazně finančně omezíme, nebo pro letošek dotační programy vůbec nevyhlásíme,“ uvedl hejtmán Martin Půta s tím, že si nakonec vytvořili částečnou rezervu ve výši zhruba 83,1 milionu, kterou nyní navíc dokázali doplnit o zbývající částku z vyšších daňových příjmů z loňského roku. „Jsem rád, že tím zároveň plníme závazky vyplývající z koaliční smlouvy. Společně jsme se usnesli, že zajistíme pro každý rok v dotačním fondu alespoň 100 milionů korun. Pokračujeme v dlouhodobé podpoře investic v malých obcích, obnově hasičského vybavení a techniky, ochranách památek nebo podpoře zadržování vody v krajině,“ řekl. **Petra Černá**

Zdroj: www.kraj-lbc.cz

Moravskoslezský kraj

S přechodem na klimaticky neutrální ekonomiku pomáhá Fond spravedlivé transformace

Fond spravedlivé transformace, který finančně pomůže regionům závislým na uhlém a energeticky náročném průmyslu s přechodem na klimaticky neutrální ekonomiku, byl společným tématem zástupců organizací hájících zájmy venkova v Moravskoslezském kraji, který je jedním z takových regionů. Představitelé SMS ČR, SPOV, SMO ČR a MAS Opavsko se sešli v druhé polovině února v Hradci nad Moravicí.

Určité procento k investicím by mohly dostat i samosprávy

V projektu je k dispozici zhruba 42 miliard korun a zástupci výše zmíněných organizací by rádi dosáhli toho, aby určité procento alokované částky bylo nabídnuto k investicím samosprávám. Fond slouží především k vytváření nových pracovních míst, obnově území po těžbě uhlí či návazného průmyslu, vytváření regionálně specifických projektů nebo také k tvorbě aktivní politiky zaměstnanosti.

Podobný přístup nabízí i projekt Obec 2030

Podobnému tématu se věnuje i projekt Obec 2030, jenž pomáhá obcím s modernizací v oblastech technologií, energetiky, kvality ovzduší i života občanů. Obcím zde poradí s fotovoltaickými elektrárnami, elektromobilitou, cirkulární ekonomikou a mnohým dalším. „Věřím, že se nám podaří domluvit spolupráci s kolegy z projektu Obec 2030. Mohli by být naší velkou oporou,“ doufá krajská předsedkyně Regína Vřeská. **Michal Dresler**

Členem krajského sdružení bude už i mikroregion!

Zní to už téměř jako zaseknutá gramofonová deska, když vás skoro každý měsíc informujeme o nových členech SMS ČR v Moravskoslezském kraji. „Je to ale krásná píseň. Stále nás těší zájem nových obcí a co víc, na konci února jsme obdrželi přihlášku mikroregionu,“ těší krajského manažera Michala Dreslera. Novou členskou obcí se v únoru staly Staré Těchanovice se 155 obyvateli, první členskou organizací v kraji bude s největší pravděpodobností Mikroregion Odersko. „Máme co nabídnout jak malým vesničkám, tak i velkým mikroregionům,“ je přesvědčený Michal Dresler. Členské organizace mohou stejně jako členské obce využívat poraden strategického plánování, veřejných zakázek, dotačního servisu a mnoha dalších benefitů. Přínosné jsou rovněž kvalitní informace, které obce i organizace včas obdrží.

MD

Jihomoravský kraj

Modernizační fond pomůže obcím s energetickou úsporností

Představitelé obcí z MAS Strážnicko se shodli, že se společně připojí k podpoře udržitelných technologií, k tzv. Modernizačnímu fondu. Ten představuje jeden z nástrojů, jež se zaměřují na oblast klimatu a energetiky a přispívají k zajištění přechodu EU na udržitelnější hospodářství. Finanční prostředky z fondu umožní investice do modernizace energetických systémů a zlepšení energetické účinnosti. „Myslím si, že je to cesta správným směrem. Peníze, které se obcím podaří tímto způsobem ušetřit, mohou použít pro svůj rozvoj. Navíc, pokud by se peníze nevyčerpaly, mohlo by se stát, že o ně ČR nenávratně přijde,“ uvedla jihomoravská manažerka Blanka Březinová.

BB

Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj má novou manažerku: Představuje se vám Gabriela Dvořáková

Manažerkou SMS ČR v Královéhradeckém kraji jsem od března. V této pozici nahrazuji Helenu Kuthanovou, kterou nyní čekají nové povinnosti, v nejbližších týdnech se totiž odebere na mateřskou dovolenou. Práci manažerky vnímám jako jakousi spojku mezi sdružením a jejími členy. Pocházím z Hradce Králové a zde také žiji. A ačkoliv jsem městský člověk, není mi život na vesnici vzdálený. Na Rychnovsku máme v malé obci Městec nad Dědinou chalupu, kde se narodila moje maminka, celé své dětství jsem také jezdila k babičce na vesnici za Pardubicemi, od mala jsem tak slyšela vyprávět o životě na venkově, o kladech i záporech, a především o tom, že si tam jsou lidé tak nějak blíží. V momentě, kdy jsem se dozvěděla o možnosti pracovat pro Sdružení místních samospráv ČR, uvědomila jsem si, že bych se ráda stala součástí týmu zapálených lidí, kteří jsou tu právě pro tyto obce, jejich starostky a starosty, a byla jim nápomocna při řešení problémů, které je občas tíží. Tato práce určitě není jednoduchá, zároveň je ale velmi smysluplná, různorodá a výsledky jsou vidět na spokojených obyvatelích. Baví mě přímá komunikace s lidmi a velmi se těším na návštěvy u vás. Neváhejte se na mě obrátit v případě dotazů. Vynasnažím se vám pomoci. Jsem tady pro vás!

Nový zákon o odpadech? Žhavé téma na jednání předsednictva

Osobní setkání členů předsednictva se sice opět kvůli pandemii koronaviru nekonalo. I v online formě se ale mezi představiteli rozpoutala žhavá debata nad odpadovým zákonem. U jednání byli také legislativní analytici SMS ČR, nechyběla ani nová krajská manažerka Gabriela Dvořáková.

Nový zákon o odpadech nebyl dobře připravený

Místopředsedkyně sdružení a starostka obce Hořiněves Jana Kuthanová seznámila přítomné s aktuální situací o zahájení jednání se společností Marius Pedersen a.s., kde rozporovala některé body smlouvy. Bohužel i legislativní analytici přiznali, že nový zákon o odpadech, který je účinný od letošního 1. ledna, je nepřipravený a podle toho vypadá i nabízená dohoda svozové společnosti. Obci tak nezbude jiná možnost než dohodu uzavřít.

Následně se předsednictvo shodlo, že pokud se bude situace opakovat, je nutné zahájit společné jednání v rámci krajské základny SMS ČR, aby se mohly pro obce dohodnout stejné podmínky.

Krajské předsednictvo má v plánu setkat se opět v březnu. Zabývat se bude podvodným zasíláním faktur obcím a školám.

Helena Kuthanová

Plzeňský kraj

Je váš obecní znak využitý nebo zneužitý?

Češi se ve sběratelství bezpochyby pohybují na světové špičce. To však zároveň přitahuje i pozornost nekalých obchodníků, pro které vytvoření pár falzifikátů s následným prodejem není žádnou překážkou k obohacení. Právě na takový případ upozorňují představitelé z obce Bolešiny na Klatovsku, kteří si všimli, že se na webovém portálu Aukro.cz v sekci pohlednic draží sběratelské předměty, které však jejich obec nikdy nenechala zhotovit a které jsou navíc ozdobené i znakem obce.

„První pohledníci objevili místostarosta obce víceméně náhodou. Ze zvědavosti jsem začala hledat další a našla jsem ještě jednu. Zadal jsem do vyhledávače i názvy okolních vesnic, které spadají pod správu jiných obcí a objevila pohlednice, které vykazují stejné prvky. Ve většině případů se jedná o vesničky, které by pravděpodobně své pohlednice ani neměly,“ přibližuje starostka obce Věra Majdlová Rozsypalová.

Obecní znak nelze volně využívat!

Důležité je přitom vědět, že znak obce nelze volně využívat, že je třeba se řídit psanými pravidly, jak doplňuje i starostka: „Zákon o obcích stanovuje, že pro užití znaku obce je nutný její souhlas. Pokud tedy uživatel nesplní některou z výjimek, které zákon zmiňuje. Zároveň právní předpisy upravující problematiku přestupků určují sankce za zneužití znaku. Je ale na místě položit si otázku, zda sankce v maximální výši 3000 Kč je za takový přestupek zcela adekvátní.“

A jak je na tom váš znak?

Roman Svoboda

Podporu kraje pro kulturu je třeba rozdělit zvlášť mezi vesnice i města

Zejména na kulturní život a podporu akcí, které obce neutáhnou z vlastních zdrojů, se zaměřila únorová schůzka zástupců krajského předsednictva SMS ČR s krajským radním pro kulturu Janem Žůrkem.

Přítomní se shodli, že i když kulturní dění v celé zemi ochromila covidová pandemie, zůstává i nadále důležitou a nedílnou součástí života obyvatel a zaslouží si podporu. Zaznělo, že každá, i sebemenší obec v kraji umí žít kulturně společenským životem a dokáže udělat za málo peněz hodně muziky. Pokud však vesnice pořádá akce většího rozsahu, má mnohdy problém financovat ji z vlastních zdrojů.

„Navrhujeme, aby se dotační tituly na podporu kultury rozdělily mezi města a vesnice, protože často srovnáváme první ligu a okresní přebor. Navrhujeme také, aby se nekrátila budoucí podpora pro hodnotné akce na vesnicích ve snaze podpořit co nejvíce žadatelů menší částkou, což může vést k tomu, že se některé akce kvůli nedostatku vlastních zdrojů neuskuteční,“ řekl krajský předseda Tomáš Šulák. „Zajistit pódium, stany, zvukaře, kapely či divadla stojí stejně ve městě jako na vesnici,“ dodal a upozornil, že žádat o malou částku do dvaceti či třiceti tisíc ani nemá smysl.

SMS ČR vítá nabídku delegovat svého zástupce do pracovní skupiny pro přípravu Konceptu rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje 2022–2029. „Shodli jsme se také, že je třeba samostatně podporovat a rozvíjet tradiční lidovou kulturu v kraji a využít zkušeností šikovných osobností,“ dodal.

Jarmila Stawaritschová,
členka krajského předsednictva

Krajské předsednictvo řešilo odpady, věnuje se dále i (vysokorychlostním) železnicím

Odpady a aktuální situace okolo železnic zajímala ústecké krajské předsednictvo, které se letos sešlo vůbec poprvé, a to ve středu 10. února.

Diskutovalo se především o odpadech, tedy o asi nejpálčivějším komunálním tématu současnosti. Jak naznačil nejen starosta Kovářské Milan Duháň, obce s vysokým počtem chatářů nepřihlášených k trvalému po-

bytu nemají dle současné legislativy nejlepší výchozí pozici. Členové předsednictva se na tomto legislativním nedostatku jednohlasně shodli a svým usnesením podpořili diskusi s příslušným ministerstvem. Jednání se účastnilo i několik hostů. Jedním z nich byl starosta obce Postoloprty Zdeněk Pištora, který představil alternativní možnost likvidace odpadů s výstupem ve formě tekuté složky zpracovatelné v chemickém průmyslu.

Tentokrát i o vysokorychlostních tratích

Účastníci setkání hovořili tentokrát také o plánovaných vysokorychlostních tratích, jež protínají celý kraj. Jádrem nespokojenosti samospráv v Polabí byla změna původní trasy, jež znamená výraznější dopad na obce na Litoměřicku. Členové krajského předsednictva jsou připraveni se za místní samosprávy postavit. Se změnou trasování nesouhlasí ani velká část zastupitelů Ústeckého kraje.

Marek Komárek

Bouře kolem vysokorychlostní tratě ve Středočeském kraji

Obcím na Kutnohorskú se nelíbí plán Správy železniční dopravní cesty (SŽDC), která rozhodla o tom, že vysokorychlostní trať (VRT) pro rychlovlaky mezi Prahou a Brnem postaví severním směrem. I když SŽDC argumentují, že severní trať vyjde až o třetinu procent levněji než vedení dráhy přes Pelhřimovsko, kde je navíc nádrž Švihov, starostové se bouří. Nově plánovaná trasa by totiž významně zasáhla do katastru obcí. Na Kutnohorskú proto vznikla i občanská platforma Vrtáci, která si dala za cíl uvést problematiku do obecného povědomí a o plánované stavbě informovat veřejnost a místní samosprávy. V letošním roce započala jednání.

Vidice: Bojíme se hluku i ohrožení zdroje pitné vody!

„V katastru naší obce má být trasa vedena v takzvaném náspu (stavba nad terénem). Místní obyvatelé se důvodně obávají nepřiměřeného hluku, který se bude do obce šířit,“ uvedl starosta Vidice a předseda Sdružení obcí Kutnohorský venkov Miroslav Šafařík. „V plánované trase je také obecní rybník. Tato oblast je rovněž zdrojem (potok Švadlenka) pro nádrž pitné vody Vrchlice,“ dodal s tím, že navržená trať by navíc protínala tři biokoridory. Jeden regionální, jeden lokální a také lokální biocentrum.

Vrtáci požadují podklady, které dosud neobdrželi

Na prvním jednání, které se uskutečnilo na krajském úřadě, se Vrtáci a starostové dozvěděli, že krajský zastupitel v prosinci schválil zadání pro vypracování změny zásad územního rozvoje (ZÚR), jejímž předmětem je převod územní rezervy pro VRT Poříčany – hranice kraje (směr Brno) na koridor VRT. Z tohoto důvodu Vrtáci a starostové požadovali podklady (např. studii proveditelnosti, hodnocení vlivu na životní prostředí, ekonomičnost projektu, analýzy a také důvod pro změnu této varianty), aby zjistili, proč ke změně došlo. Žádné však dosud neobdrželi.

Obce z DSO Kutnohorský venkov jsou jednotné

Následně DSO Kutnohorský venkov v rámci své valné hromady odsouhlasil jednotný postoj proti současnému provedení a umístění stavby VRT. Uskutečnila se rovněž schůzka v Kounicích, které se společně s okolními obcemi proti stavbě VRT již delší dobu bouří.

Připravuje se memorandum i petice

Starostové chystají memorandum o vzájemné spolupráci a Vrtáci petici. Vycházejí přitom ze společného přesvědčení o nutnosti aktivní spolupráce zástupců měst, obcí, právnických a fyzických osob, neboť nejsou spokojeni s rozhodnutím stavět vysokorychlostní železniční trať v současném umístění a provedení.

Martina Jiříková

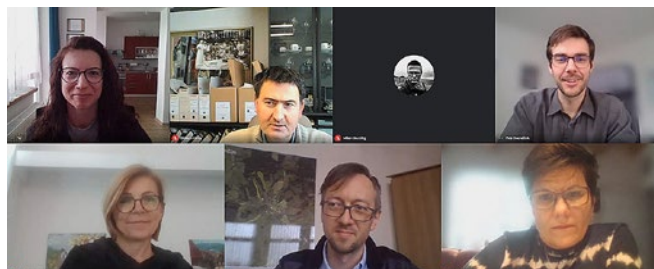
Zlínské předsednictvo SMS ČR jednalo se společností CETIN o tom, co trápí obce

Modernizace sítě a lepší komunikace s obcemi byly hlavními tématy jednání, které iniciovalo zlínské krajské předsednictvo Sdružení místních samospráv se společností CETIN. Ta spravuje a provozuje největší datovou síť v České republice.

Za CETIN se jednání zúčastnil Petr Ducháček, manažer rozvoje regionů. „Stojíme o to, abychom měli s obcemi dobrý vztah, proto kontakt se Sdružením místních samospráv vítám,“ řekl. Jednání, které moderoval starosta Tupes a druhý místopředseda krajské buňky Oldřich Vávra, se zúčastnila i výkonná ředitelka SMS ČR Jana Přechtěllová, krajská předsedkyně a starostka Valašských Klobouk Eliška Olšáková a první krajský místopředseda a starosta Slavičína Tomáš Chmela. Uskutečnilo se online 8. února.

Vysvětlení pojmů...

Na začátku proběhlo vyjasnění pojmů. „Modernizujeme svoji stávající metalickou síť vylepšováním technologie za pomoci tzv. DSLAMů. Tam, kde síť doposud nemáme, plánujeme zpravidla optické kabely. Vzhledem k nákladům se tak většinou děje v koordinaci s rekonstrukcemi ulic nebo při nové výstavbě,“ vysvětlil Petr Ducháček a doplnil: „Modernizace metalických kabelů optickými se vzhledem k nákladům realizuje v hustěji osídlených lokalitách, zpravidla na sídlišťích.“ Modernizace či obnova se často provádí tzv. přípoloží, tedy samostatnou podzemní stavbou infrastruktury elektronických komunikací, která se přikládá při příležitosti stavby silnice, kanalizace, energií či veřejného osvětlení a nevyžaduje územní rozhodnutí ani souhlas stavebního úřadu. Právě přípoloží jsou oblíbeným způsobem pro obnovu vedení nejružnějších providerů. U modernizace sítě nebo obnovy vedení platí, že nejdražší jsou zemní práce. Při přípoloží se o náklady může obec podělit právě s CETINem či jiným zájemcem.

Chmela navrhl lepší způsob komunikace s využitím obecních plánů

Místopředseda krajské buňky Tomáš Chmela navrhl lepší způsob komunikace s využitím obecních plánů. „Podle mě by bylo dobré, aby se koordináční schůzky na obecním úřadě účastnil pracovník CETINu, který by mohl plánované rekonstrukce využít právě pro případné přípoloží. Vše by se tak zásadně urychlilo,“ nastínil. S tím zástupce CETINu souhlasil. „Vzhledem k nutnosti koordinace projekčních a výstavbových prací je ideální, když se dozvíme o projektech s ročním předstihem. V určitých případech umíme být samozřejmě flexibilnější,“ upozornil Ducháček s tím, že každý kraj má v CETINu svého regionálního koordinátora, který je zodpovědný za plán investic v daném kraji.

Staré sloupky hyzdí sebehezčí obec. Co s nimi?

Dalším tématem, které obce pálí, jsou často nevzhledné staré sloupky, na nichž je vedeno metalické vedení CETINu. „Zajímalo by mě, jak se jich zbavit. Hyzdí sebevíc hezkou obec,“ uvedl moderátor jednání Oldřich Vávra. Likvidace sloupů ale jednoduchá nebude, protože CETIN většinu z nich stále využívá. Petr Ducháček však doporučuje, aby se obce ozvaly. „Plošně zakabelování nadzemního vedení neplánujeme. Nicméně ve spolupráci s obcí lze hledat řešení i tam, kde sloupky výrazně vadí esteticky a třeba překáží ve výhledu,“ přislíbil a dodal, že je potřeba počítat s tím, že snesení kabelu znamená jeho zakopání, což s sebou nese nemalé náklady, které musí dávat ekonomickou logiku.

Výkonná ředitelka SMS ČR Jana Přechtěllová podotkla, že je nutné najít systémové východisko, aby obce více komunikovaly s CETINem. „Právě regionální koordinátoři by mohli obcím tuto agendu lépe přiblížit,“ uzavřela.

Seznam regionálních koordinátorů, na které se obec může obrátit ve věci datových sítí ve vlastnictví spol. CETIN:

Zlínský kraj Moravskoslezský kraj Olomoucký kraj	Milan Unzeitig, milan.unzeitig@cetin.cz 702 262 216
Jihomoravský kraj Kraj Vysočina	Ondřej Hrouza, ondrej.hrouza@cetin.cz 773 789 401
Pardubický kraj Královéhradecký kraj Liberecký kraj Ústecký kraj	Ondřej Ploch, ondrej.ploch@cetin.cz 724 318 823
Karlovarský kraj Plzeňský kraj Jihočeský kraj	Dušan Rimovský, dusan.rimovsky@cetin.cz 724 230 297
Praha Středočeský kraj	Miloš Tušš, milos.tuss@cetin.cz 702 262 411

Iva Šimoníková

Karlovarský kraj

Starostové nechápou, proč jejich občané nemohou využít přeshraniční zdravotní péči

Krajské předsednictvo SMS ČR podpořilo výzvu advokáta Libora Duška, která mířila k rukám představitelů samospráv v Karlovarském kraji. Jejím cílem bylo podpořit snahu kraje o umožnění převozu pacientů i do příhraničních německých nemocnic. Dle slov krajského předsedy a zároveň starosty obce Poustka Jana Ryby si obce v Karlovarském kraji velmi vážily svých přeshraničních sousedů a spřátelených obcí i měst. O to více ještě právě v těchto těžkých časech, kdy jsou ta pravá přátelství tvrdě zkoušena, jsou vděčné za nabídnutou pomocnou ruku, která jim byla přes pomyslné (?) hranice natažena.

Tuto nabídku však obce nemohly celý únor akceptovat a musely se nadále spoléhat pouze na pomoc ze strany ČR. Veřejná stížnost byla předána předsedovi vlády. SMS ČR rovněž apelovalo prostřednictvím svého zástupce na Ústřední krizový štáb.

Roman Svoboda

Hodnocení významných expertů je cennější než diplom na zdi, říká starosta Křižánek k ocenění v soutěži Místní Agenda 21

Hledají způsoby, jak do plánování rozvoje obce zapojit co nejširší skupinu obyvatel, které budou vytvářet strategii rozvoje. Řeč je o obci Křižánky na Vysočině, která tak činí v duchu programu Místní Agenda (MA) 21. Tím se obec v čele se svým starostou Janem Sedláčkem zabývá už od roku 2005. A zjevně je v tom velmi úspěšná. Od roku 2012 obhájila v celostátním klání nejvyšší kategorii B. Nyní se stala jedinou obcí v zemi, která v soutěži dosáhla na nejvyšší kategorii A. Co to znamená?

Obec se zařadila ke stávajícím držitelům, kterými jsou města Chrudim a Litoměřice, nově do této kategorie A patří ještě Jihlava. Přibližte prosím, o co se v této soutěži jedná, jak a kdo ji hodnotí?

V podstatě se komplexně hodnotí celá obec. Její současný stav, rozvoj, aktivity, způsoby řešení problémů, vize do budoucnosti. Hodnocení je rozděleno do deseti oblastí, přičemž oblast číslo jedna se dělí na dvě části. Hodnotí se tedy celkem 11 oblastí rozvoje obce a na každou oblast připadají tři externí hodnotitelé.

Co je předpokladem k získání tohoto ocenění?

Podkladem pro získání kategorie A jsou tzv. audity jednotlivých oblastí. Tedy komplexní posouzení každé oblasti externími hodnotiteli. Jejich práce v první fázi vychází z podkladů, které dodává sama obec v rámci sebehodnocení. Toto sebehodnocení má pevnou strukturu návodných otázek a povinných příloh, které se pak posuzují. Hodnotitelé samozřejmě čerpají i z dalších zdrojů nezávisle na dodaných podkladech od samosprávy. Posledním krokem pro dokončení auditu každé oblasti je pak kontrola na místě. Poté vydají experti svá hodnocení.

Říkal jste už dříve, že obhájit titul je rok od roku složitější. Vy jste se ale nyní dokonce vyšplhali z kategorie B do kategorie A. Proč Křižánky takto zabodovaly?

K Místní Agendě 21 jsme se přihlásili někdy na přelomu let 2005 a 2006. Vše se o té doby neuvěřitelně změnilo. Obec, lidé v ní žijící, zastupitelstvo, komunikace a práce s veřejností. Pokud se v počátku jednalo především o zapojování a komunikaci s veřejností v obecné (strategické) rovině, poslední roky se zaměřujeme spíše na konkrétní problémy a akce. Křižánky kromě masivního rozvoje začaly také sledovat i opatření směřující více do budoucnosti. Poměrně specifické aktivity, spočívající ve výstavbě sociálního a dostupného bydlení či zvýšení daně z nemovitých věcí u objektů, které nejsou trvale obydlené, nebo zavedení lokální měny, se po několika letech začaly pozitivně promítat do celkového počtu obyvatel. Klesající trend se podařilo zastavit a obrátit.

Mnoho nadčasových kroků se ale u části veřejnosti jen těžko obhájí...

Myslím si, že ten poslední krok ke kategorii A byl právě v té změně pohledu zastupitelstva. Nicméně abych Křižánky jen nechválil. Mnoho nadčasových kroků se u části veřejnosti jenom těžko obhájí. A ačkoliv všechny tyto kroky vycházejí ze strategického plánu vytvořeného přímo veřejností, nemusí je vždy všichni občané vnímat jako něco pozitivního. Navíc při poměrně malých rozpočtových možnostech obce jsou konkurencí pro řadu jiných opatření, která by většina stávajících občanů pozitivně pocítila ihned.

Už vloni jste mi k této soutěži řekl, že obci může úspěch v soutěži pomoci například při získávání financí na rozvoj obce z různých fondů. Je to tak? V čem ještě?

Tentokrát odpověď trochu změním. Zisk kategorie A je pro každou obec i pro každé město obrovským úspěchem, který teď samozřejmě zaniká v problémech dnešní doby. Nicméně ten úspěch nespočívá v tom přiděleném písmenku a ani v diplomu na zdi. Ten největší přínos alespoň pro Křižánky spočívá právě v tom komplexním zhodnocení 11 oblastí. Už při samotném sebehodnocení musíte vystoupit z jakési ulity a podívat se na obec zvenku.

Jasně pojmenování toho pozitivního a negativního, konkrétní doporučení a další rady od tolika expertů, to je prostě k nezaplacení.

Navíc i jména hodnotitelů jsou zárukou kvality celé práce. Nedokáži si představit, že by si takto malá obec mohla dovolit zpracovat byt jednu jedinou oblast od odborníků této úrovně. Proto děkuji MŽP, asociaci NSZM a agentuře CENIA, že jsme měli možnost tato hodnocení v rámci programu MA21 získat. Budou důležitou součástí samostatných projektových řešení problémů naší obce, ale i součástí strategie dalšího rozvoje Křižánek. Ostatně náš strategický plán končí v příštím roce. Audity budou i důležitým zdrojem pro jeho aktualizaci.

Kraj Vysočina v letošním roce potvrdil své prvenství mezi kraji nejenom díky nejvyššímu celkovému počtu zapojených měst, obcí a regionů, ale vítězí rovněž v kvalitě realizace. Dva ze čtyř letošních premiantů sídlí právě v tomto kraji. Přiznejte se, je to i vaše iniciativa?

Kraj Vysočina byl prvním krajem, který zavedl jednoduchý dotační titul na podporu aktivit spojených s Místní Agendou 21. A to, že jsou v našem kraji dnes dvě áčkové municipality a velké množství dalších realizátorů, je především zásluha představitelů kraje. Kraji Vysočina proto patří velké poděkování. O to více jsem smutný, že tento mnohaletý dotační titul byl letos zrušen. Ale třeba není všem dnům konec.

K vašemu úspěchu vám srdečně gratuluji a děkuji za rozhovor!

Marie Šuláková

Humor i v těžkých časech? Tradice online?

Příklad dobré praxe

Udělat v těchto dnech něco neobvyklého, co ostatní rozveselí? Třeba online akci, při které se dodrží všechna bezpečnostní opatření? Proč ne. Na to udělat si ze všeho legraci jsme koneckonců my Češi experti. Vynalézavost některých samospráv je navíc natolik inspirativní až nakažlivá, že se o některé střípky nelze nepodělit i v SMSCE. Máte podobnou nebo i jinou zkušenost? Napište nám do redakce na sulakova@smscr.cz nebo kontaktujte naše krajské manažery. Nejlepší příspěvky rádi zveřejníme třeba zase příště.

Proč jsem se rozhodl úřadovat v kroji?

Při brouzdání po Facebooku na mě „vyskočily“ fotky z loňské fašankové občůzky. Přepadla mě nostalgická nálada. Marň jsem vzpomínal, kdy jsem měl kroj naposledy oblečený. V „normální“ době v něm totiž chodím celkem často, jelikož hraji na cimbál v Cimbalové muzice Strážničan. Při sdílení FB příspěvku, jsem si povzdechl, že v kroji asi začnu chodit na úřad. Kamarádi mě začali „štengrovat“, že „su měkký“, a že mě přijdou zkontrolovat. Druhý den jsem v kroji přišel. Rozhodně toho nelituji a určité si to někdy zopakují. Udělal jsem si tím velikou radost. Žádosti o dotace z Jihočeského kraje se sepisovaly téměř samy, všichni návštěvníci úřadu byli milí, usmívali se. Dokonce jsem dostal i dárek (domácí klobásky a slivovici).

Martin Hájek,
starosta obce Radějov
v Jihočeském kraji

Ve Vrchoslavicích upletli obří šálu, kterou omotali kolem jasanu na návsi

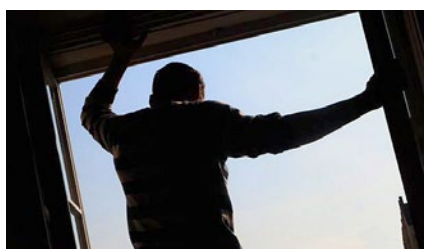
Takřka padesátimetrovou šálu upletli po kouscích občané Vrchoslavic v Olomouckém kraji, aby si zpestřili smutné období, kdy se nekonají žádné kulturní akce. Šálou pak omotali jasan na návsi. Na pletení se podílela půlka vesnice. „Původně jsme chtěli oplést malou lipku. Protože se nám ale šlo mnohem více šál, než jsme čekali, rozhodli jsme se nakonec pro strom, který mají všichni na očích,“ řekla vrchoslavicí místostarostka Adéla Palíšková. Vysvětlila také, že v době nouzového stavu, kdy se nesmí nikam chodit a zábavy je málo, chtěli organizátoři akce místní obyvatele i sami sebe nějak potěšit. „Šála má necelých šestačtyřicet metrů a skládá se ze třiceti kousků,“ dodala.

Foto: Zdeněk Vysloužil, Prostějovský deník

Fašank online

„Fašanková občůzka se letos neuskuteční,“ zaznělo 13. února z obecního rozhlasu v Tvarožné Lhotě v Jihočeském kraji. „Přesto, abychom vám přiblížili její atmosféru, zítra ve 14 hodin alespoň v místním rozhlase uslyšíte, co se o fašanku píše v místní kronice, a poslechnete si několik typických fašankových písniček Mužského sboru. Opakují hlášení, zítřka ve 14, připravte si milosti (třeba jen pro sebe) a otevřete okno. Fašank si vás najde,“ napsala i na svůj FB profil starostka Martina Bílová. **red**

Obec Starovice obnovila kontrolu hranic...

Zdroj: Facebookový profil obce Starovice
v Jihočeském kraji

V Pištěně uspořádali drakiádu online

V Pištěně v Jihočeském kraji se už na podzim rozhodli uspořádat online pouštění draků. Do akce se zapojili občané ze všech čtyř místních částí obce. Celá akce spočívala v přenesení drakiády do virtuálního světa. První nápady, realizaci i samotné pouštění draků dokumentovali účastníci této ojedinělé akce a prostřednictvím fotografií a videozáznamů sdíleli své zážitky s přáteli a sousedy. „Do online prostředí dorazilo velké množství originálních a velmi nápaditých výrobků, na jejichž výrobě se podílely i celé rodiny,“ potěšilo starostu obce Jaroslava Havla. Také Pištěň si v této nelehké době umí poradit a pro své občany připravuje akce, které posilují sousedské vztahy a povzbuzují občany k aktivitě a zachování optimismu.

Milada Vopálková,
krajská manažerka v Jihočeském kraji

